

Aan

De leden van de gemeenteraad

Datum

17 maart 2021

Van

Het college/wethouder Ter Laak

Bijlagen

2

Onderwerp

Capaciteitsonderzoek sport

Aanleiding

In het raadsmemo [Capaciteitsonderzoek sportaccommodaties in relatie tot schaalsprong](#) van d.d. 12 oktober 2020 is toegezegd, een investeringsvoorstel te maken en de demografische gevolgen van de schaalsprong op de capaciteit van sportaccommodaties per wijk inzichtelijk te maken. In dit memo worden de gevolgen per wijk inzichtelijk gemaakt, een indicatieve investeringsraming geschetst en wordt het vervolgproces beschreven.

Kaders

Als reactie op de druk op de woningmarkt in Zoetermeer heeft de gemeente Zoetermeer in 2018 de Versnellingsagenda Woningbouw vastgesteld. Het Mulier instituut heeft de opdracht gekregen de implicaties van de aanvullende woningbouw (schaalsprong) op de behoefte aan sportaccommodaties in 2031 inzichtelijk te maken. Hierbij is uitgegaan van de sporten en accommodaties die momenteel in bezit zijn van de gemeente Zoetermeer is en de ambitie om in 2030 te groeien naar 147.000 inwoners. In het onderzoek wordt er vanuit gegaan dat in de toekomst hetzelfde aandeel van de inwoners van Zoetermeer lid is van een sportvereniging. In het rapport uit 2020 wordt de huidige situatie in Zoetermeer uitgebreider behandeld. Op verzoek van de gemeenteraad is aan Mulier Instituut gevraagd een addendum op te stellen op het rapport opgesteld in 2020. In deze additionele opdracht is ingezoomd op de situatie per wijk en er is een investeringsraming aan gekoppeld. Inzicht in de situatie per wijk is waardevol, om zo de capaciteitsvraag te kunnen koppelen aan fysieke locaties en toekomstige ontwikkelingen. Hoewel georganiseerde sport een wijk overstijgend karakter heeft, is het van belang om goed bereikbare sportaccommodaties te hebben die verspreid zijn over de stad. Het capaciteitsonderzoek geeft tevens aan in hoeverre het aanbod van de Zoetermeerse sportaccommodaties aansluit bij de [sportagenda 2017 en verder](#), waarin als speerpunt benoemd staat dat sportverenigingen, andere sportaanbieders en individuele sporters moeten kunnen beschikken over voldoende en kwalitatief goede sportvoorzieningen.

Bewegingsonderwijs

Het resultaat voor het bewegingsonderwijs blijft gelijk aan het rapport uit 2020. De normatieve behoefte aan binnensportruimten zal toenemen, als gevolg van de schaalsprong. Zonder de schaalsprong zal de behoefte juist afnemen. Uit de additionele opdracht is gebleken dat ook na het realiseren van de schaalsprong in elke wijk voldoende gemeentelijke zaaldelen aanwezig zijn, om het aantal klokuren van de desbetreffende basisscholen te accommoderen. Derhalve zijn extra investeringen in binnensportruimte ten behoeve van basisonderwijs niet benodigd.

Georganiseerde binnensport

Zoals in het [memo](#) van 12 oktober 2020 weergegeven, bestaat er ten opzichte van het huidige aanbod in 2020 reeds een tekort aan sporthallen (minimaal drie en maximaal vijf) en -zalen (minimaal een en maximaal drie) voor georganiseerde binnensporten. Dit tekort zal toenemen naar minimaal zeven en maximaal negen sporthallen en minimaal elf tot maximaal dertien sportzalen.

In de additionele opdracht is op wijkniveau bekeken wat het concreet betekent voor het huidige aanbod en de gevolgen van de schaalsprong. Gekeken naar het huidige aanbod (2020) is het grootste tekort aan capaciteit aan binnensportruimte in Zoetermeer in de wijken Meerzicht, de Leyens, Seghwaert en Noordhove. De grootste toename in de behoefte als gevolg van de schaalsprong zal plaatsvinden in de wijken Centrum, Meerzicht, De Leyens en Seghwaert. Voor een uitwerking van deze cijfers verwijs ik u naar de bijlage (bijlage 1, tabel 1).

Buitensportaccommodaties

Op stedelijk niveau voldoet de huidige capaciteit van alle buitensportaccommodaties momenteel aan de behoefte, behalve bij hockeyvereniging MHCZ. Als de schaalsprong wordt gerealiseerd, ontstaat er bij de voetbalverenigingen en honk- en softbalvereniging ZBSV Birds een tekort. Het tekort bij hockeyvereniging MHCZ neemt toe. De tennisverenigingen kunnen op stedelijk niveau voorzien in de minimale capaciteitsvraag, met de kanttekening dat er bij tennisvereniging Seghwaert tekort ontstaat.

Voetbal

De verwachte bevolkingsgroei als gevolg van de schaalsprong zal bij de voetbalverenigingen leiden tot een gemeente breed tekort aan trainingsvelden en wedstrijdvelden op zaterdag. Alleen SV DWO beschikt over voldoende capaciteit om de verwachte ledengroei te accommoderen, bij de overige voetbalverenigingen worden (aanvullende) knelpunten verwacht. Het verwachte capaciteitstekort aan voetbalvelden in 2031 is op te lossen door 3 kunstgras voetbalvelden toe te voegen aan het bestaande aanbod. Daarnaast of als alternatief, kan worden ingezet op het vervangen van natuurgrasvelden voor kunstgras, zodat de velden meer intensief gebruikt kunnen worden. Kunstgras velden zijn in te zetten als wedstrijd- en trainingsveld. Als er stadsbreed en vereniging overstijgend gekeken wordt naar de capaciteitsvraag, dan is het tekort aan wedstrijd- en trainingsvelden kleiner en is er bovendien grote overcapaciteit op de zondag. Het is aanbevelenswaardig om in overleg met de Zoetermeerse voetbalverenigingen en de KNVB te onderzoeken hoe de capaciteit op zo optimaal mogelijke wijze ingezet kan worden richting de toekomst. Voor een uitwerking van deze cijfers verwijs ik u naar de bijlage (bijlage 1, tabel 3 en 4).

Honk- en softbal

Zoetermeerse Honk- en Softbal Vereniging Birds (ZBSV Birds) heeft haar thuisbasis op het Van Tuyllpark. De velden op het sportpark bieden de vereniging voldoende capaciteit voor het aantal teams in 2020. Het aantal teams van Birds dat speelt op een juniorenhonkbal-/softbalveld kan als gevolg van de schaalsprong dusdanig oplopen dat de huidige twee velden onvoldoende capaciteit bieden in 2031. In het scenario zonder de schaalsprong is het de verwachting dat het aantal leden van Birds geleidelijk afneemt. Het huidige aantal velden is echter in dit scenario ook in 2031 nodig. Voor een uitwerking van deze cijfers verwijs ik u naar de bijlage (bijlage 1, tabel 6).

Hockey

Mixed Hockey Club Zoetermeer (MHCZ) is gevestigd in het Van Tuyllpark. De verwachte bevolkingsgroei als gevolg van de schaalsprong zal leiden tot een hoger aantal leden van MHCZ in 2031 dan in 2020. Zonder de schaalsprong is het de verwachting dat het aantal leden van MHCZ geleidelijk afneemt. Om de invulling te geven aan de toekomstige verwachte capaciteitsbehoefte zijn twee extra hockeyvelden benodigd. Kunstgras hockeyvelden doen tegelijkertijd dienst als wedstrijd- en trainingsveld, waardoor het tekort zich niet alleen op de wedstrijddagen voordoet, maar ook doordeweeks tijdens de trainingen. Voor een uitwerking van deze cijfers verwijs ik u naar de bijlage (bijlage 1, tabel 8).

Financiën

Het college zal bij het vormen van meer concrete projecten in staat zijn om een gedetailleerde uitwerking van de verwachte investering en exploitatielasten kunnen geven. Hieronder volgt een schets van de verwachte investeringen met betrekking tot binnen- en buitensport die er voor zorgen dat het aanbod meer aansluit bij de behoefte. Belangrijk om te benadrukken is dat deze cijfers gebaseerd zijn op het huidige prijspeil (2021) en dat deze cijfers geen rekening houden met het verkrijgen van een grondpositie of overige locatie gebonden kosten.

Binnensport

Georganiseerde binnensport maakt gebruik van sporthallen en sportzalen voor trainingen en wedstrijden, een gymzaal is hiervoor te klein. Een sportzaal bestaat uit 2 zaaldelen en een sporthal uit minimaal 3 zaaldelen. Momenteel (meetmoment 2020) bestaat er een tekort van 3 sportzalen en 6 sporthallen in Zoetermeer. Om invulling aan het huidige bestaande tekort te geven, vergt dit een totale investering van 84 miljoen euro, wat resulteert in totale extra jaarlijkse lasten van ongeveer 4 miljoen euro. Met het realiseren van de schaalsprong, groeit dit tekort naar 6 sportzalen en 7 sporthallen. Een totale investering van ongeveer 102 miljoen euro, met totale jaarlijkse lasten van ongeveer 4,8 miljoen euro. Voor een uitwerking van deze cijfers verwijs ik u naar de bijlage (bijlage 1, tabel 2).

Buitensport

Voor de buitensportaccommodaties ontstaat er na het realiseren van de schaalsprong een verwacht tekort van 2 hockeyvelden, 3 wedstrijdvoetbalvelden en 1 juniorenhonkbal- en softbalveld. Om invulling aan dit tekort te geven, vergt dit een totale investering van 3,4 miljoen euro, met totale jaarlijkse lasten van ongeveer 0,3 miljoen euro. Voor een uitwerking van deze cijfers verwijs ik u naar de bijlage (bijlage 1, tabel 5, 7, 9 en 10)

Conclusie en vervolg

Uit het onderzoek van Mulier in 2020 én het additionele onderzoek, is naar voren gekomen dat het huidige aanbod aan sportaccommodaties niet aansluit op de capaciteitsbehoefte. Dit blijkt ook uit de atlas voor gemeenten 2020, waarin Zoetermeer minder goed scoort als het gaat om omvang en diversiteit van het sportaanbod. Op het gebied van de omvang van het aanbod van sportaccommodaties voor inwoners van de gemeente, staat Zoetermeer op een 48^e plaats van de 50 grootste gemeenten. Ook in het kader van het onderzoek Zoetermeer 2040, wordt het belang aangegeven dat in de bestaande wijken voldoende voorzieningen moeten zijn.

Voor de beoogde sporthal in het Vernedepark is reeds krediet beschikbaar gesteld, dit is vervanging van bestaande sportaccommodaties in de Driesprong, voor uitvoering dient eerst een omgevingsvisie uitgewerkt te worden. Met name in de wijken Meerzicht, de Leyens en Seghwaert sluit de huidige capaciteit niet aan bij de behoefte. Er wordt gewerkt aan een plan om de wijk Seghwaert een gymzaal te slopen en hiervoor in de plaats een sportzaal te realiseren. Dit plan zal op korte termijn aangeboden worden aan de raad met daarbij een aanvraag voor investeringskrediet.

Voor de buitensportaccommodaties gaat het college in overleg met de betrokken verenigingen en sportbonden om een plan te maken voor de toekomst. Dit capaciteitsonderzoek zal tevens dienen als uitgangspunt en kader ten aanzien van de sportbehoefte en worden ingebracht in toekomstige projecten en ontwikkelingen in de stad, zoals het ontwikkelen van een visie op Zoetermeer 2040. Het college zal de kansen en mogelijkheden in de stad verder gaan onderzoeken en u van de voortgang op de hoogte houden.

Voor technische vragen kunt u zich wenden tot:

Naam : De heer R. Westerveld

Telefoonnummer : 079 - 346 8291

E-mailadres : r.westerveld@zoetermeer.nl